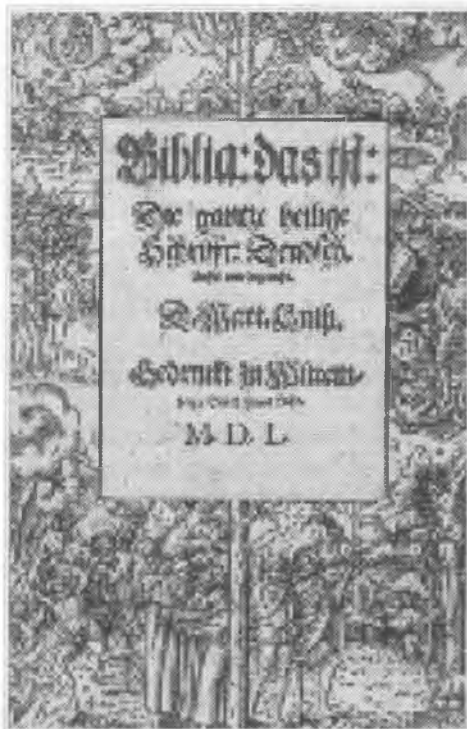

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN

Az imádság

A lünecki Biblia címlapja

„Mindig imádkozni kell”
(Lk 18:1)

„Azt akarom, hogy a férfiak mindenütt imádkozzanak...”
(1Tim 2:8)

A gyakorlati hívő élet legfontosabb tényezője az imádság. A többi csak azután következik. A Biblia olvasása, a vasárnap megszentelése, igehallgatás, istentiszteleték látogatása, úrvacsora – mind fontos tényező, de egyik sem olyan jelentős, mint a személyes imaélet.

Szeretném világosan kifejtteni és megindokolni ezt a megállapításomat. Ezért arra kérem az olvasót, szenteljen komoly figyelmet tanulmányomnak.

I. Először is lássuk meg, hogy az imádság nélkülözhetetlen az ember üdvösségéhez!

Tanácsképpen mondom, hogy nélkülözhetetlen. Nem csecsemőknek vagy idiotáknak szólok, és nem a pogány felfogás szerint beszélek. Tudom, hogy akire keveset bíztak, attól nem várnak el sokat. Én kimondottan azokhoz intézem szavaimat, akik keresztyénnek nevezik magukat egy olyan keresztyén társadalomban, mint a miénk itt, Angliában. Ezért merem állítani, hogy egyetlen ember sem számíthat üdvösségre, aki nem imádkozó.

Vallom, mint bárki más, hogy kegyelemből üdvözülünk. Szívesen hirdetem az ingyen kegyelmet a legnagyobb bűnösnek is. Minden késedelem nélkül bátoritanám a haldoklót: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz!” De ehhez kell a bűnös ember őszinte kérése. A Biblia szerint úgy sem lehet

üdvösséghez jutni és bűnbocsánatot nyerni, ha még arra sem képes valaki, hogy szívében felsóhajtson és legalább annyit mondjon: „Uram, Jézus, adj nekem kegyelmet!” A Bibliában ilyenre nincs példa. Tudom, hogy nem az imádság jelenti az üdvösséget, de kérés nélkül senki nem kaphat kegyelmet.

A Biblia olvasása nem feltétele az üdvösségnek. Hiszen lehet valaki írástudatlan vagy vak és, mégis szívében élhet Krisztus. Az sem feltétel, hogy prédikációkat hallgasson. Élhet valaki olyan helyen, ahol nem prédikálnak, vagy lehet nagyothalló, siket. De ez nem vonatkozhat az imádságra. Ez elengedhetetlen feltétele az üdvösség elnyerésének.

Vannak dolgok, amiket még a királyoknak is maguknak kell megoldaniuk. Szegény vagy gazdag, a testi-lelki táplálékot magához kell vennie, ha növekedni akar. Más nem ehet és ihat helyette. Senki nem tanulhatja meg helyette az ábécét. Vagy önmaga elsajátítja a tudást, vagy tudatlan marad.

Ez az értelemre, a testre és a lélekre egyaránt vonatkozik. Mindenkinek magának kell megtérnie. Egyénileg kell Krisztushoz folyamodnia. Személyesen kell imádságban Isten elé járulnia. Ezt más nem teheti meg helyette.

Hogyan akarunk kegyelmet kapni egy ismeretlen Istentől? És hogyan ismerhetjük meg, ha nem beszélünk vele imádságban? Egymást is csak beszélgetés által ismerhetjük meg. Istent sem ismerhetjük meg Krisztusban imádság nélkül. És ha társaságát akarjuk élvezni a mennyben, akkor már e földön barátságra kell lépniünk vele. Ehhez azonban elengedhetetlen az imádság.

Sokan lesznek majd az Úr jobbán ama napon. Szentek a világ minden tájáról, „megszámlálhatatlan sokaság” (Jel 7:9). Csodálatos lesz majd az ajkukon felhangzó hálaének. Túlharsogja még a nagy vizek zúgását is. Nem lesz benne hamis hang, mert mindnyájan egy szívvel dicsérik az Urat. Mind egyformán megtapasztalta a kegyelmet hit által, és valamennyien megtisztultak a Bárány vérében. Mind újjászületett és imádják az Urat. Itt kell megtanulnunk az imádkozást, különben nem csatlakozhatunk az üdvözültek seregéhez. Ha nincs imaéletünk, Isten nélküli, Krisztus nélküli az életünk – kegyelem és remény nélkül viszont nem jutunk a mennybe, csak a kárhozatba.

II. Keresztyén életünk jellemzője az imádság

Ebben Isten gyermekei a világon mindenütt egyformák. Imádság által lesz valóságos a hívő élet. Ahogy az újszülött lélegzés által ad életjelt magáról, úgy az újjászületett ember életadó jele az imádság.

Ez egy közös ismertető jele a választottaknak: „Könyörögnek hozzá éjjel és nappal” (Lk 18:1). A Szentlélek, aki újjászülte őket és meggyőzte őket istenfiúságukról, készíti őket arra, hogy így kiáltsanak: „Abba, Atyám” (Róm 8:15). Az Úr Jézus, aki megelevenít, ajkukat is meggyógyítja és azt mondja: „Ne légy néma!” Istennek nincsenek néma gyermekei. Új természetükhöz tartozik az imádság, mint gyermek-

hez a sírás. Érzik a kegyelemre utaltságukat. Gyengeségüket és elesettségüket, és nem tehetnek mást, mint Istenhez kiáltanak.

Alaposan áttanulmányoztam a bibliai szentek életét. Mózes könyvétől elkezdve a Jelenésekig egyetlen egyet sem találtam, aki ne lett volna imádkozó. Így jellemzi őket az Ige: „Istenhez kiáltottak” – „és segítségül hívták az Úr Jézus Krisztus nevét”. A gonoszokról viszont meg van írva: „és nem hívták segítségül az Urat” (1Pt 1:17, 1Kor 1:2, Zsolt 14:4).

Sok kiváló keresztyén életrajzát olvastam. Volt köztük gazdag és szegény, tanult és laikus, református, baptista, lutheránus és egyéb, volt, aki a liturgiához ragaszkodott, volt, aki nem, de egy dolog közös volt náluk. Mind imádkozó ember volt.

Tanulmányozom a napi missziós jelentéseket. Örömmel tölt el, ha olvasom, hogy milyen sokan fogadják el Krisztust. Vannak megtérések Afrikában, Új-Zélandon, Indiában és Amerikában is. Ezek a megtértek minden tekintetben különböznek egymástól, csak egyben nem. Meglepő, mennyire egybecseng a missziós állomások jelentése arról, hogy a megtértek mind imádkozó emberek.

Nem tagadom, hogy lehet képmutatásból is imádkozni. Egy percig sem állítom, hogy az imádkozó ember lelkében minden rendben van. Előfordulhat, hogy valaki nem őszinte, hanem képmutató. De ez nem zárja ki a tényt, hogy aki nem imádkozik, az nem lehet igazán keresztyén. Az ilyen még nem érezte át bűneinek terhét, és nem szereti Istent. Nem érzi, hogy tartozik Krisztusnak, és nem vágyik szent életre sem a mennyi honba. Még nem született újjá. Lehet, hogy dicsekszik a kegyelemmel, kiválasztottságával, hitével, reménységével és tudásával, hogy félrevezesse a hiszékeny embereket. De bizony mondhatjuk, hogy az mind üres fecsegés, ha nincs elmélyült, csendes imaélete.

Biztos jele a Szentlélek munkájának életünkben, ha van egyéni, személyes imaéletünk. Prédikálni hamis indítékból is lehet. Könyvet írni, szép beszédeket mondani, látszólag jót cselekedni júdási lelkülettel is lehet. Az viszont kizárt dolog, hogy valaki elvonuljon a csendeskamrába és titkon kiöntse szívét Isten előtt, hacsak nem őszinte vágyból teszi. Maga az Úr is ezt a tényt húzza alá, mikor Saul megtéréseivel kapcsolatban Anániásnak ezt mondja: „Íme, imádkozik” (ApCsel 9:11).

Tudom, hogy sok minden megfordul az ember elméjében, mielőtt imádkozik. Meggyőződés, vágy, kíváncsiság, érzések, kezdeményezés és megoldások, reménység és félelem. Ez mind nem bizonyíték az imádság mellett. Ezek a hitetlen szívben is megtalálhatók, és legjobb esetben is csak olyanok, mint a „korai felhő és a reggeli harmat, mely hamar elmúlik” (Hós 6:4). Az igazi, szívből jövő imádság, mely a bűnbánó lélekből fakad, sokkal több ennél.

Tudom, hogy Isten az ő választottait öröktől fogva üdvösségre rendelte. Azt sem feledem, hogy a Szentlélek a maga idejében fokról fokra megismerteti velük a Krisztust. De az ember látás után ítél. Csak akkor mondhatom valakire, hogy megigazult, ha nyilvánvalóan hisz. De a néma hitet nem értem meg. A hit első megnyilvánulása az, hogy Istenhez kiált. A hit a lélek számára az élet jele. Az imádság pedig a lélegzetvétel. Légzés nélkül nincs élet, imádság nélkül nincs hit.

Ne lepődjön meg senki, ha a lekipásztor hangsúlyt helyez az imádság fontosságára. Mi szeretnénk tudni, hogy imádkozók vagytok-e. Lehet, hogy helyesen gondolkodtok a tantételekről. Szeretitek és ragaszkodtok a protestantizmushoz, de ez lehet pusztán elmélet és részrehajlás. A fontos az, tudtok-e beszélni Istennel, vagy csak Istenről?

III. A hitélet leghanyagoltabb területe az imádság

Bőséges vallásos tennivalónk van. Egyre több helyen van nyilvános istentisztelet. A látogatottság és érdeklődés is nagy. De mindemellett a látszólagos vallásos élet mellett elhanyagolt terület az imádság.

Lehet, hogy régebben nem így volt. Valamikor magam is azt hittem, hogy sok az imádkozó. Ma másként látom. Rájöttem, hogy a keresztyén emberek nagy része egyáltalán nem imádkozik.

Tudom, hogy meghökkentően hangzik. Sajnos, az imádság csak egy a sok elhanyagolt dolog közül. Úgy gondolkoznak legtöbben, hogy ez másnak a feladata s ebből adódik, hogy csak kevesen gyakorolják. Ez olyan privát dolog Isten és ember között és elrejtett az emberek szeme elől, ezért nagy a kísértése is annak, hogy elhanyagoljuk. Más a helyzet a látványos imádsággal.

Vannak, akik soha nem imádkoznak. Esznek, isznak, lefeksznek és felkelnek, elmennek a munkába és hazatérnek, élvezik az Isten adta levegőt és napsugarat, a természet szépségeiben gyönyörködnek, örülnek kegyelmének; halandó testükben élve elöttük a végítélet és örökkévalóság, de nem beszélnek Istennel. Úgy élnek, mint az állatok, mintha nem is lenne lelkük. Egy szavuk sincs ahhoz, akitől függ az életük és minden, s akinek ajkáról hallaniuk kell majd a végső szót. Milyen rettenetes! Mintha az ember elrejtethné titkait. Micsoda balga gondolkodás!

Ezrek vannak, akiknek imádsága csak formáság – jelentéktelen szavaknak az ismétlése. Egy életen át csak a gyermekkorban megtanult néhány szavas imádságot mondogatják. Vannak, akik megelégszenek a hitvallással, és elfelejtik, hogy kérni is kellene. Vagy a „Mi Atyánk”-ot imádkozzák el, de gondolkodás nélkül. Olyan is van, aki öltözködés vagy vetkőzés közben mormolja el az esti és reggeli imát. De mondjon bárki amit akar, Isten szemében ez nem imádság. Az értelem és érzés nélkül elmondott szavak nem jelentenek többet a léleknek, mint a pogányok dobpergése a bálványok előtt. Amiben nincs benne a szív, az csak az ajkak munkája – de Isten előtt nem figyelemre méltó –, vagyis nem igazi imádság. Biztos, hogy Saul sokat és hosszan imádkozott azelőtt is, amíg nem találkozott az Úrral a damaszkuszi úton, de csak akkor figyelt fel rá az Úr, amikor összetört szívvel könyörgött. Ekkor mondta: „Íme, imádkozik”.

Talán meglepő ez az olvasónak, de mindjárt megmagyarázom, miért mondom ezt. Ne gondold, hogy állításom rendkívüli és nem helytálló! Csak egy kis figyelmet szentelj és meglátod, hogy igazat szólok!

Ne felejtjük el, hogy az imádság nem természetes dolog. A testi értelem ellene van Istennek. Az ember szívének vágya, hogy elfusson Istentől és ne legyen hozzá semmi köze. A testi ember nem szereti Istent, hanem fél tőle. Miért imádkozzon akkor, ha nem érez büntudatot, lelki szükségletet – nem hisz a láthatatlanban –, nem akar szent lenni és nincs vágya a menny után. A legtöbb ember erre nem is gondol, csak megy a széles úton. Ezt nem szabad elfelejteni. Ezért állítom határozottan, hogy nagyon kevés az imádkozó.

Azt se felejtjük el, hogy nem divat az imádkozás. A legtöbben szégyellik az imádkozást. Inkább lefekszem imádság nélkül, ha idegenek közt vannak, semhogy azt higgyék róluk, hogy imádkozó emberek. Sportolni, jól öltözködni, szórakozni – ez mind divatos dolog, de imádkozni nem az. Nem csoda, ha kevés az imádkozó ember.

Talán elfelejtettük, hogy milyen élet zajlik körülöttünk? Hogyan imádkoznának éjjel-nappal a bűnből való szabadulásért, mikor látjuk, milyen élvezettel merülnek el abban? Úgy tegyenek, mint akik Isten kegyelmét igénylik, mikor valójában a legkisebb vágy sincs bennük erre? – Világos, hogy az emberek nagy része soha semmit nem kér Istentől, vagy értelem és szív nélkül teszi ezt, és ez ugyanolyan, mintha nem tenné.

Imádság és a bűn nem fér meg együtt a szívben. Az ima kizárja a bűnt, vagy a bűn oltja ki az imádságot. Ahogy az emberek életét figyelem, azt kell sajnálattal megállapítanom, hogy kevés az igazi imádkozó. És hogyan halnak meg az emberek? A legtöbb úgy érkezik el halála órájához, hogy Isten idegen maradt számára. Milyen szomorú, hogy nemcsak az evangéliumot tekintve tudatlanok, de még szólni sem akarnak Istenhez. Nem tudják, hogyan közeledjenek hozzá. Új dolog ez nekik, be kell hogy mutassa őket valaki, mert úgy néz ki, mintha soha nem találkoztak volna vele azelőtt. Emlékszem egy idős hölgyre, aki izgatottan várta a lelkész látogatását a halálos ágyon. Azt kérte, hogy a lelkész imádkozzon érte. Mikor a lelkész megkérdezte, hogy mit kérjen Istentől számára, nem tudta megmondani. Egyetlen dolgot sem tudott megnevezni, amit kérni szeretett volna Istentől a lelke számára. Ő csak a lelkész imádságát akarta hallani. Ez érthető is. A halálos ágyon lesz nyilvánvalóvá az emberi titok. Amit a betegeknek és haldoklóknak tapasztalok, azt nem lehet elfelejteni. Az mind arra a felismerésre vezet, hogy nagyon kevés az imádkozó ember.

IV. Az imádsághoz kell a legnagyobb bátorítás

Isten a maga részéről mindent megtesz, hogy könnyebbé tegye számunkra az imádkozást. „Mindent elkészített” (Lk 14:17). Minden akadályt félretett. Minden nehézséget elhárított. Az egyenetlent kiegyengette, és a göröngyöst simává tette. Nincs mentsége az imádság nélkül élőknek.

Van egy mód és út, amelyen minden bűnös ember eljuthat az Atyához. Jézus Krisztus nyitotta meg ezt az utat kereszthalála által. Isten szentsége és igazsága nem tarthat vissza senkit. Csak Jézus nevében kell kiáltaniok, az ő vére érdemében, s akkor meglátják Istent a kegyelem királyi székében, készen arra, hogy az imádságra figyeljen. Jézus neve soha nem veszíti el érvényét az imádkozásnál. Ebben a névben bátran jöhet mindenki bizalommal Istenhez. Isten odafigyel. Nem bátorító ez?!

Van egy közbenjárónk is, aki arra vár, hogy kéréseinket továbbíthassa. Ez a közbenjáró Jézus Krisztus. Ő saját hatalmát és befolyását teszi hozzá imádságunkhoz. Így kedves, jóillatú áldozatként jut az Isten trónja elé. A magában véve erőteljes imádságunk Főpapunk és Közbenjárónk kezében hathatossá válik. Egy aláírás nélküli csekk értéktelen papírszelet csupán. Ádám szegény utódainak imádsága magában mit sem ér, de az Úr Jézus aláírásával már sokat. Rómában állandóan nyitva volt egy hivatal, ahol a tisztviselő felvette a polgárok kérelmeit. Az Úr Jézus is kész szüntelen figyelni azok kérésére, akik irgalomért és kegyelemért hozzá fordulnak. Az a feladata, hogy segítsen. Kedvét leli a kérésekben. Gondold csak meg, milyen bátorító dolog ez!

A Szentlélek is kész segítségünkre lenni az imádságban. ez is egyike Istentől rendelt feladatának. Nem kell félni és elcsüggedni amiatt, hogy nem találunk megfelelő szavakat. A

Lélek ajkunkra adja azokat, ha kérjük az ő segítségét (Róm 8:26). Az Úr népe a Szentlélek indításából imádkozik – ez a Szentlélek a kegyelemnek és könyörületességnek lelke, aki bennük lakozik. Az Úr népe méltán reméli a meghallgattatást. Mert nemcsak ők könyörögnek, hanem a bennük levő Lélek. Micsoda bátorítás!

Végtelenül drága ígéretek vannak az imádkozók részére. Mire gondolt az Úr Jézus, mikor ezeket mondta: „Kérjétek és adatik, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitják nektek” (Mt 7:7–8). „Mert aki kér kap, aki keres talál, és a zörgetőnek megnyitják” (Mt 7:7–8). „Mindent, amit könyörgéseitekben kértek, meg is kapjátok, ha hisztek” (Mt 21:22). „Bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja néktek, hogy dicsőíttessék az Atya a fiúban.” „Ha bármit kértek az én nevemben, én megcselekszem azt” (Jn 13:14)

Mit akart az Úr mondani a példázatbeli barátról, aki éjnek idején zavarta fel kérésével barátját, és az özvegyasszonyról, aki a hamis bírót zaklatta? (Lk 11:5, 18:1) Gondolkodjunk el ezen a fejezeten! Ha ez nem buzdítás az imára, akkor a szavaknak nem volna semmi jelentésük.

Csodálatos példákat sorol fel a Szentírás az imádság hatalmáról. Semmi sem túl nagy és legyőzhetetlen imádsággal. Lehetetlen dolgok is valósággá válnak. Tűz, víz, föld és ég mind meggyőzhető imádsággal. Imádságra kettévált a Vörös-tenger. A kösziklából víz fakadt. Kenyér hullott alá az égből. Megállt a nap. Illés imájára tűz emésztette meg az áldozatot. Imádságra meghiúsult Akhítófel tanácsa. Imádságra meghátrált az ellenséges Szanherib serege. Joggal mondta Mária, a skótok királynője: „Jobban félek Knox János imádságától, mint egy ezred katonától”. Imádságra betegek gyógyultak, halottak feltámadtak, és lelkek megtértek bűneikből. Szent Ágoston édesanyjának mondta egy idős keresztyén: „Akiért sokat imádkoznak, az nem veszhet el”. Imával, hittel, könyörgéssel sokat tehetünk. Semmi sem lehetetlen annak, akiben a befogadás Leleke van. „Hagyd abba a könyörgést” – mondja Isten Mózesnek, mikor közbenjár Izráel népéért (2Móz 32:10). Amíg Ábrahám könyörgött Sodomáért, Isten adott kegyelmet. Amíg Ábrahám alkudozott, Isten engedett. Ez talán nem elég bátorítás?

Kell-e még ennél több, hogy előre jussunk a hitéletben és imaéletben? Mit lehetett volna megtenni, hogy elérhetőbb legyen a kegyelem trónusa, simább az út a botladozó bűnös számára? Ha az ördögöknek lenne adva ilyen nyitott ajtó, ugrádoznának az örömtől, hogy még a mélység is megrendülne. De mondható-e értelmes embernek az, aki ilyen dicsőséges biztatást elvet? Istén őrizz, hogy olvasóim közül bárki azok közé jusson, akik még ezek után is imádság nélkül végzik életüket!

V. Az állhatatos, kitartó imádság a titka a kiváló szentségnek

Minden kétséget kizáróan igaz, hogy óriási különbség van keresztyén és keresztyén között. Nagy a távolság az elől haladó és a hátvédben menetelő katonák között Isten seregében. Egyazon célért küzdenek, csak az egyik hősiesebben harcol, mint a másik. Valamennyi az Úr munkáját végzi, csak az egyik többet dolgozik, mint a másik. Mindnyájan fénykednek, csak az egyik jobban ragyog, mint a másik. Egy versenypályán futnak, csak nem egyforma gyorsasággal. Szeretik a Megváltót, de nem egyformán. Hadd

kérdeznek meg minden igaz keresztyént: nem így van ez valóban?

Ákad az Úr népe között olyan, aki látszólag semmit nem halad előre megtérése után. Újjászületik, de csecsemő marad egy életen át. Beiratkozik a keresztyén iskolába, megtanulja az ábécét és megmarad ezen a fokon. Bekerül a nyájba, ott elnyújtózik és nem halad tovább. Évek múlva is megvan benne a megrögzött bűn. Csak a régi megtapasztalásról tud beszélni. Megfigyelheted, hogy még mindig csak a tej után vágyakozik, könnyű étel kell nekik és nem szereti az erős táplálékot. Gyerekes a magaviselete, értelme, szűklátókörű, mint a csecsemő, érdeklődése nem terjed túl a maga kis körén, akárcsak évekkel ezelőtt. Vándor ő is, mint a Gibeoniták voltak régen; kenyere mindig száraz és morzsálódó, saruja elnyűtt és foltozott, ruhái is elavultak, szakadozottak (Józs 9:4–5). Fájdalommal és szomorúan mondom és kérdelem: nem így van-e ez valóban?

Van olyan is az Úr népe között, aki láthatóan szüntelen előre halad. Fejlődik, mint eső után a fű. Gyarapodik, mint Izráel népe Egyiptomban. Fáradhatatlan, mint Gedeon: „*fáradtak voltak, de folytatták a küzdelemet*” (Bir 8:4). Kegyelmet kegyelemre, hitet hitre, erőt erőre halmoz életében. Ha beszélsz vele, úgy találod, hogy szíve egyre tágabb, lelki háza nagyobb, erősebb és tágasabb. Évről évre több az ismerete, hite és keresztyén tapasztalata. Nem csak jól végzett munkája bizonyítja hitének valóságát, de céltudatossága is. Nem csupán cselekszi a jót, de fáradhatatlan is abban (Tit 2:14, Gal 6:9).

Nagy dolgokra vállalkozik és el is végzi azt. Ha tévedne, újra megkísérli jobban, ha elesik felkel és dolgozik tovább. Közben az ilyenek haszontalan szolgának tekintik magukat, és attól félnek, hogy munkájuk semmit sem ér. – Pedig ők azok, akik kívánatossá teszi előttünk a keresztyén életet. Még a megtéretleneket is hálára kényszerítik, és jó véleménnyel vannak róluk az önző világi emberek is. Jó őket hallgatni, társaságukban lenni és látni az életüket. Ha találkozol velük, olyannak látod őket, mint Mózes volt, mikor Isten társaságában időzött. Felmelegszik szíved közelükben, mintha tűz mellett ültél volna. Tudom, hogy kevés ilyen keresztyén van. Vagy talán mégsem?

Hogyan könnyeljük el magunkban az itt felsorolt különbségeket? Mi az oka annak, hogy egyik hívő szentebb és örvendőbb a másiknál? Úgy látom, hogy 20 közül 19 esetben a különbség a személyes imaéletben van. A kevésbé szentek keveset imádkoznak, míg a kimagasló szentek sokat.

Gondolom, ezen a megjegyzésen sokan megütözköznek. Valószínűleg kegyelmi ajándéknak tekintik a szentséget, amit csak kevesen nyerhetnek el. Bizonyos távolságról vagy könyvekben leírva megcsodálják a szenteket, s azt gondolják, milyen szép, hogy ilyen példákat ismerhetünk. De hogy ez mindenki számára elérhető, arra nem is gondolnak. Szerintük ez csak néhány kivételes hívőnek a kiváltsága.

Veszedelemes tévedés ez. Mind a lelki, mind a természetes nagyság abból adódik, hogyan használom fel a rendelkezéseimre álló dolgokat. Nem azt állítom, hogy jogunk van valami csoda folytán értelmi adományt várni, hanem azt, hogy ha valaki megtér Istenhez, az illető egyén szorgalmától, odaadásától függ, mennyire válik szentté azáltal, hogy az Istentől kapott dolgokat hogyan használja fel. Teljes meggyőződéssel állítom, hogy az egyház nagyjai a kitartó, állhatatos imádság által lettek azzá, amik voltak.

Nézzük meg Isten szolgálóinak az életét, a bibliai szenteket, vagy azokat, akik azóta éltek! Mi van megírva Mózesről, Dávidról, Dánielről és Pál apostolról? Figyeljük meg, hogyan jellemzik Luthert, Bradfordot és a többi reformátort! Tuds-e csak egyet is az istenfélők közösségében élő szentek közül, akire ne vonatkozna ez az ismertető jel – az imádság embere? Ne felejtse el: az imádság hatalom!

Az imádság biztosítja a Lélek folyamatos kiáradását. A Lélek kezdi el a kegyelem munkáját az emberi szívben, és egyedül ő képes azt tovább növelni. A Lélek annak örül, ha igénybe vesszük. Aki sokszor kér és sokat, az mindig sokat is kap a Szentlélek erejéből.

Az imádság a legbiztosabb menedék a megrögzött bűnök és az ördög támadása ellen. Az imádkozó szívben nem marad meg tartósan a bűn, és az ördögnek sincs hatalma ott, ahol szüntelen kéri az Urat, hogy őrítse el. De akkor teljesen oda kell tárnunk ügyünket mennyei orvosunk elé, hogy naponta adjon enyhülést. Oda kell vonszolnunk a bennünk lakozó démont Jézus Krisztus lábaihoz, és könyörögni hozzá, hogy parancsolja vissza a feneketlen mélységbe.

Szeretnénk kegyelemben növekedni és igazán szent életű keresztyének lenni? Akkor ne felejtjük el az imádság értékét!

VI. A hanyatlás és visszaesés legfőbb oka az elhanyagolt imádság

Előfordul, hogy valaki visszaesik a hívő életben, miután jó bizonyosságot tett. Egy darabig mindenben előrehaladnak mint a galáciabeliek, s aztán egyszer csak tévtanítások felé hajlanak. Lehet valaki nagyhangú és melegszívű, mint Péter – aztán jön a próba, és megtagadja az Urat. Elveszítheti az ember az első szeretetet, mint az efézusiak. A buzgóság is alábbhagyhat, mint Pál apostol munkatársánál, Márknál. Valaki egy ideig követi az apostolokat, mint Démás, aztán elfordul a világ felé. – Ezek minden emberrel megeshetnek.

Kellemetlen dolog visszaesni. Talán ez a legrosszabb, ami egy emberrel megtörténhet. Egy megfeneklett hajó, egy törött szárnyú sas, egy gazzal benőtt kert, húr nélküli hárfa, romba dőlő templom – mind szomorú látvány, de a visszaeső bűnös mindennél szomorúbb. Az igazi kegyelem soha nem veszíti el erejét, és a Krisztussal való igazi közösség sem szakad meg – de az ember elmehet olyan messzire, hogy szem elől téveszti saját kegyelmi állapotát, és kétségbe vonja saját üdvösségét. S ha ez még nem is jelent kárhozatot, de közel van ahhoz. A megsebzett lelkiismeret, az önmagától megundorodott értelem, az önmarcangoló emlékezés, az Úr nyilatól átjárt szív és az önvádtól roskadt lélek – mind a poklot idézi fel. Igaz a bölcs megállapítása: „*A szívében romlott és visszaeső a magaviselete szerint fog jóllakni*” (Péld 14:14).

Mi az oka a legtöbb visszaesésnek? Általános szabály, hogy a legfőbb ok az imádság elhanyagolása. A dolgok mélyén rejlő titkot csak az utolsó napon fogjuk megtudni. De mint lelkipásztor és az emberi szívek tanulmányozója, egyéni véleményem ismételten csak az, hogy a visszaesés az elhanyagolt imádság következménye.

Igeolvasás imádság nélkül, prédikáció hallgatása, házasságkötés imádság nélkül, utazás, lakóhely-változtatás, baráti kör megválasztása imádság nélkül – vagy a naponta gépiesen elmondott imádság szív nélkül – mind lefelé vezető lépcsők, amelyekben már nagyon sok keresztyén lecsúszott kegyelmi állapotából, vagy elérkezett ahhoz a ponthoz, amikor Isten megengedte, hogy alázuhanjon.

Ezt az utat járta végig az ingadozó Lót, az állhatatlan, könnyelmű Sámson, a feleségeit bálványozó Salamon, a következetlen és ingadozó Jósafát, a túlzottan gondoskodni akaró Márta – melyek oly sok embert tipizálnak Krisztus gyülekezetében. Ezekben az esetekben egyszerűen csak az történt, hogy elhanyagolták a személyes imádkozást.

Az emberek nyilvános visszaesését jóval megelőzi a szívben végbement hanyatlás. Már rég abba hagyták a térdeiken való imádkozást, mielőtt kiderült volna bukásuk. Úgy tesznek, mint Péter. Figyelmen kívül hagyják az Úr imádkozásra és vigyázásra intő szavát; aztán elfogy az erő, és mikor jön a kísértés órája, megtagadják az Urat.

A világ megjegyzi a bukásukat és hangosan gúnyolódik rajtuk. De a világ nem tudja annak igazi okát. A világ elérte Orrigenes, az idős keresztyén egyházatya esetében, hogy a halálnál is kegyetlenebb kínzás eredményeképpen megtörjön és áldozatot mutasson be a pogány bálvány előtt. Gyáva hitehagyását látva a világ győzelmi mámorban örült. De nem tudták a pogányok azt a tény, amit Orrigenes maga jegyzett fel, hogy azon a reggelen sietve hagyta el szobáját és még a megszokott reggeli imádságát sem mondta el. – Remélem, olvasóim között egyetlen visszaeső sincsen. És ha nem is akarunk azzá lenni, akkor fordítsunk különös gondot az imádkozásra.

VII. Az imádkozás a legjobb út a boldogsághoz és a megelégedettséghez

A világban szomorúság vesz körül. Ez így van a bűneset óta. A bűn szomorúsággal jár. És amíg a bűn megvan e világban, addig hiába reménykedünk abban, hogy megmenekülünk a szomorúságtól, elkerülhetjük azt.

Igaz, hogy némelyeknek több jutott a keserű pohárból. De kevés olyan ember van, aki hosszú élete során gond és szomorúság nélkül élt volna. Testünk, javaink, családjunk, gyermekeink, barátaink és szomszédaink, világi hivatásunk, mind a gondok forrásai. Betegség, halál, veszteség, csalódások, szakadások, válás, hálátlanság stb. – ezek közönséges dolgok, végigkísérnek életutunkon. Minél nagyobb bennünk a ragaszkodás, annál mélyebb a fájdalom, és mennél jobban szeretünk, annál többet sírunk.

Egy ilyen világban mi a legjobb recept a boldogságra? Hogyan menjünk át a siralom völgyén, kevesebb szenvedéssel? Nem tudok jobbat ajánlani, mint azt, hogy vigyünk mindent Isten elé imádságban.

Ezt a világos tanácsot adja a Biblia is mind az Ó-, mind az Újtestamentumban. Mit mond a zsoldár? „*Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem*” (Zsolt 50:15). „*Vessed az Úrra a te terhedet, ő gondot visel rólad! Nem enged, hogy ingadozzon az igaz*” (Zsolt 55:22). És mit mond Pál apostol? „*Semmi felől ne aggódjatok, hanem tárjátok Isten elé kéréseiteket háláadással! És az Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, megőrzi szíveteket és gondolatotokat a Krisztus Jézusban*” (Fil 4:6–7). Jakab apostol pedig így szól: „*Szenved valaki közöttetek? Imádkozzék!*” (Jak 5:13).

Ebben gyakorolták maguk azok a szentek, akikről a Szentírás tudósít. Ezt tette Jákób, mikor félt Ézsautól. Vagy Mózes a pusztában, mikor a nép meg akarta kövegni. Jósué szintén imádkozott, amikor a nép Ajnál megfutamodott. Dávid szintén imádkozott, mikor veszélybe került Kelflánál. Ezékiás levelet kap Szanheribtől, kiteríti az Úr elé és imád-

kozik. Egy egész gyülekezet imádkozik a börtönbe zárt Péterért. Pál pedig a filippi börtönben ugyancsak imádkozik.

Egy ilyen világban, mint a miénk, a boldogság egyetlen feltétele, hogy gondjainkat Istenre bízunk. Akkor vagyunk leverték, ha mindenáron magunk akarjuk vinni terheinket. Aki megosztja gondját Istennel, az erőt nyer, mint Sámson, aki Gáza kapuját is könnyedén vitte. De aki maga próbálja megoldani problémáit, az egyszerűen rájön, hogy még egy szalmaszál is elhordozhatatlan teher (Préd 12:5).

Van egy segítőkész barátunk, aki arra vár, hogy keblén elsírkodjunk gondjainkat – ő olyan barát, aki szánta a szegényt, a beteget, a szomorút, amíg itt járt e földön – aki ma is ismeri a szíveket – harminchárom évig viselte emberi sorsunkat – sírni tudott a sírókkal, mert fájalmak férfia és betegség ismerője volt. Mert minden betegséget meg tud gyógyítani. Ez a barát Jézus Krisztus. Boldogságunk feltétele, hogy nyitva legyen a szívünk öfelé.

Jézus boldoggá teszi azokat, akik minden külső körülmény között benne bíznak és őt hívják segítségül. Békességet ad az üldöztetésben – elégedetté tesz a szegénységben – vigasztal a gyászban – örömet ad a nyitott sírnál. Hívei mindent megtalálnak benne: teljességet áraszt mindenkire, aki őt imádságban kéri. Milyen jó lenne megérteni, hogy ez a boldogság nem a külső körülményektől, hanem a szív állapotától függ.

Imádkozva a legnehezebb kereszt is könnyűvé válik. Olyan valaki áll mellénk, aki elhordozza. Az imádság akadálymentessé teszi az utat és megnyitja előttünk az ajtót. Valaki mellénk áll és azt mondja: „Ez az út járható, indulj el”. – Az imádság által életünk legsötétebb szakaszán is felcsillan a reménység. Jön valaki és azt mondja: „*Nem hagy-lak el, sem el nem távozom tőled*”. – Az imádság enyhülést nyújt, mikor a halál elveszi tőlünk azt, akit legjobban szerettünk, és minden olyan üresnek tűnik. Mellénk áll valaki, aki a szívünkben támadt űrt betölti önmagával és lecsendesíti a háborgó szívet, mikor így szól: „*Csendesedj el, légy békében!*” Csak ne lenne az ember olyan vak, mint Hágár volt a pusztában, aki nem látta meg az előtte levő élő vizet! (1Móz 21:19)

Nagyon szeretném, ha minden keresztyén boldog lenne. Azért ösztökélek mindenkit a több imádkozásra, mert ez fontos feltétel.

1. Most hadd szóljak egy néhány szót azokhoz, akik nem szoktak imádkozni! Nem feltételezem, hogy minden olvasóm gyakorlott imádkozó. S ha te egy volnál azok közül, aki elhanyagolja az imádkozást, engedd meg, hogy Isten megbízásából hozzád intézzem mondanivalómat!

Kedves barátom, figyelmeztetni szeretnék arra, hogy rettenetes veszélyben vagy. Ha így halsz meg, elkárhozol. Csak az örök győtrelemre támaszd fel. Keresztyén létedre nem imádkozol, nincs semmi mentséged. Egyetlen okot nem tudsz felmutatni, ami magyarázat lehetne arra, hogy miért nem imádkozol.

Az nem kifogás, hogy nem tudsz imádkozni. Az imádság a legegyszerűbb vallásos cselekedet. Csak beszélni kell Istenhez. Nem kell hozzá magas iskolai végzettség, bölcsesség, sem könyvek ismerete, hogy elkezdhesd. Csak szív kell hozzá és akarat. A gyámoltalan újszülött is sír, ha éhes. Egy koldus, mikor kezét alamizsnáért nyújtja, nem keresi a

szép szavakat. A legtudatlanabb ember is talál szót Istenhez, ha van egy csöpp értelem benne.

Az sem lehet kifogás, hogy nincs megfelelő hely az imádkozáshoz. Mindenki talál egy kis zugot, ha akar. Urunk imádkozott a hegyen, Péter a felházban, Jónás a hal gyomrában, Izsák a mezőn. Náthánáel a fügefá alatt. Bármely helyen beszélhetünk Istennel, aki mindenütt jelenvaló.

Időhiányra sem hivatkozhat. Ez akarat kérdése. Lehet kevés valakinek az ideje, de ez a kevés is elég az imádságra. Dánielnek egy egész birodalom dolgait kellett intéznie, mégis talált időt arra, hogy naponta háromszor imádkozzon. Dávid is egy egész nemzeten uralkodott, mégis azt mondja: „*Este, reggel és délben is imádkozom*” (Zsolt 55:17). Mindig találhatunk időt, ha akarunk.

Ne mondd, hogy addig nem tudsz imádkozni, amíg nincs hited, új szíved, és most még csak arra vársz, hogy azt megnyerjed. Ez csak a bűn halmozása. Elég rossz dolog megtéretlenül menni a kárhozatba. Ennél csak az rosszabb, ha valaki ezt tudja, de nem hajlandó kiáltani kegyelemért. Az ilyen kifogást nem ismeri el a Szentírás. „*Kiáltatok az Úrhoz!*” – mondja Ézsaiás, „*amíg közel van*” (Ézs 55:6). „*Ezeket a szavakat vigyétek az Úrhoz*” (Hós 14:3) – „*Térj meg és imádkozz*” – mondja Péter Simon mágusnak. Ha akarsz hitet és új szívet, kiált az Úrhoz és kérj tőle! Az imádkozásra való kísérlet már a halott lélek ébredése. Nincs veszélyesebb ellenség, mint a néma ördög.

Ki vagy te, öntelt ember, hogy semmit nem kérsz Istentől? Szövetségre léptél a poklallal és halállal? Nincs megbocsátanivaló bűnöd? Nem félsz az örök gyötrelemtől? Nem vágyol a mennybe? Ó, bárcsak kiáltanál Istenhez most! Jön idő, mikor az emberek kiabálva zörgetni fognak: „Uram, Uram, nyisd meg nekünk!” – de akkor már késő – hiába kiáltják sokan: „hegyek, essetek ránk, halmok borítsatok el” – ha itt nem akartak soha Istenhez kiáltani. Óvni akarlak téged ettől. Most még közel van hozzád az üdvösség, ne veszítsd el csak azért, mert nem akarsz imádkozni!

2. Azokhoz is szólok, akik vágnak üdvösségre, de nem tudják, hol kell elkezdni és hogyan. Remélem, ilyenek is vannak olvasóim között, őket szeretném bátorítani és tanáccsal ellátni.

Minden úthoz meg kell tenni az első lépést. Fel kell állni és elindulni. Izrael népének vándorlása Egyiptomból Kánaánba hosszú és fárasztó volt. Negyven év telt el, míg átkeltek a Jordánon. De volt valaki, aki elsőnek indult, mikor Ramsesből Szukkothba meneteltek. Mikor teszi meg az ember az első lépést a bűnből és világból való kijövetelre? Mikor szívében elkezd imádkozni. Minden építkezésnél le kell tenni az első követ, és elhangzik az első kalapácsütés. A bárka 120 évig készült, de volt egy nap, amikor Noé az első fát kivágta, hogy elkezdhesse az építést. A Salamon idejében épült templom dicsőséges volt, de kellett hogy legyen egy nap, mikor a Moria hegyén az első óriás követ faragni kezdték. Mikor kezd el épülni egy ember szívében a Szentlélek temploma? Megítélésünk szerint akkor, amikor először tárja ki imádságban szívéét Isten előtt.

Ha valaki vágyik üdvösség után, annak azt tanácsolom, hogy még ma keressen egy csendes helyet, ahol imádságban kiöntheti szívéét, lelkét az Úr Jézus Krisztus előtt.

Mondd el neki, amit hallottál, hogy bűnösöket elfogad és hivatkozz arra, amit ő mondott: „*Aki hozzám jön, semmikép-*

pen el nem utasítom” (Jn 6:37)! Valld be neki bűneidet, és hogy az Ő biztatására jöttél hozzá hittel! Mondd meg neki, hogy teljesen kezeire bízod maga – mert elesettnek és reménytelennek érzed magad – s ha csak ő meg nem könyörül rajtad, elveszel! Könyörögj hozzá, hogy szabadítson meg a bűn hatalmától és következményeitől! Kérd, hogy mosson meg véreben és bocsásson meg! Adjon neked új szívet, és Szentlelkét plántálja beléd! Esedezzél hozzá kegyelemért, hitért, akaratért, hogy legyen erőd tanítványává lenni a mai naptól kezdve! Mondd el ezeket az Úr Jézus Krisztusnak őszintén! Mondd el saját szavaiddal! Betegség esetén az orvosnak is el tudod mondani, hol fáj. Ugyanúgy, ha a lelked érzi a bűn okozta fájdalmat, csak találsz szót arra, hogy elmondd Krisztusnak. Ne kételkedj megváltásodban csak azért, mert bűnös vagy! Ő maga mondja: „*Nem az igazakért jöttem, hanem a bűnösöket hívom megtérésre*” (Lk 5:32).

Méltatlanságod tudata ne késleltessen! Ne várj senkire és semmire! Az ördög munkája a késlekedés. Siess Krisztushoz úgy, ahogy vagy! Minél bűnösebb vagy, annál inkább kell hozzá folyamodnod. Soha nem gyógyulsz meg, ha távol maradsz.

Ne tartson vissza, hogy imádságod szegényes, esetlen szavakból áll! Jézus megért téged, mint édesanya a gügyögő gyermekét. Ne csüggedj, ha nem kapsz rögtön választ! Amíg te beszélsz, Jézus figyel. Ha késik a válasszal, annak megvan az oka. Próbára teszi őszinteségedet. Csak tarts ki az imában s megjön a válasz!

Ha igazán üdvözülni akarsz, emlékezze tanácsomra és tégy őszintén aszerint!

3. Hadd szóljak végül az imádkozókhöz! Remélem, olyanok is vannak olvasóim között, akik jól tudják, mi az imádság, és a Szentlélek által gyakorolják is. Hozzájuk lenne buzdításul egy pár testvéri szavam és tanácsom. Az a jó illatú tömjén, amit az áldozathoz használtak a szent sátorban, különleges módon készült. Nem felelt meg akármilyen füstölőszer. Ne feledkezzünk meg erről, és vigyázzunk, hogy imádkozás mellett milyen a magatartásunk!

Ha jól ismerem a keresztyének szívét, akkor jól látom s te is egyetértesz ebben, hogy sokszor beteges az imádságod. A térdeinken értjük meg legjobban Pál apostol szavait: „*Megtalálom magamban a gonoszt, mikor a jót akarom cselekedni*” (Róm 7:21), vagy Dávid szavát idézzük, aki így szól: „*Gyűlölöm a hiábavaló gondolatokat*”. Valaki így imádkozott: „Uram, szabadíts meg minden ellenségemtől, legfőképpen önmagamtól”. Kevés olyan gyermeke van Istennek, aki ne kerülne konfliktusba imádkozás alatt. Az ördög akkor dühöng ellenünk legjobban, ha imádkozunk. Ezért megkérdőjelezhető az az imádság, amelyben nem kerültünk szembe az ördöggel. Mi rosszul ítéljük meg az imádságok értékét. Lehet, hogy ami nekünk nagyon tetszik, az Isten előtt nem kedves. Legyetek hozzám türelemmel, mint harcostársatokhoz a Krisztusban, míg egy néhány buzdító szót mondok nektek! Egy dologban mindnyájan egyetértünk – hogy nekünk imádkozni kell.

a) Figyeljete arra, amit mondok: Imádkozásnál nagyon fontos a tisztelet és alázat. Soha ne feledjük, kik vagyunk, és milyen kiváltságos dolog Istennel beszélni! Nehogy könnyelmű, meggondolatlan kapkodás legyen az imádság. Tudatosítsuk magunkban: „*Szent ez a hely, nem más, mint a menny kapuja*.” Ha nem beszélek komolyan, megfontoltan, komolytalan vagyok Istennel szemben. Ha ártatlannak vélem szívemet, az Úr nem hallgat meg. Vessük elménkbe Salamon

szavait: „*Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön*” (Préd 5:1). Mikor Ábrahám Istennel beszélt, így szólt: „*Én csak por és hamu vagyok*” – Jób pedig ezt mondta: „*Féreg vagyok én*” (1Móz 18:27, Jób 40:4). Mi is így tegyünk!

b) A másik fontos dolog, hogy ne formaságból, hanem a Szentlélek közreműködésével. Az imádságnál megvan az a veszély, hogy összevágatjuk a megfelelő bibliai kifejezéseket rutinszerűen, érzés nélkül, s úgy végezzük mindennap, mint ló a körbenjárást, megszokásból. Óvatosan szeretném érinteni ezt a pontot. Tudom, hogy vannak naponta ismétlődő szükségünk, amikor ugyanazt szavakat mondunk el. A világ, az ördög és a szívünk is napról napra ugyanaz. Szükségeinket megszokott módon beszéljük el. De azt szeretném hangsúlyozni, hogy ha külső megnyilvánulásában az imádság nem is változik, de a tartalma és a köntös is Lélek szerint való legyen. Nem ajánlom a könyvből betanult imádságot. Ha az orvosnak el tudjuk mondani bajainkat könyv nélkül, akkor lelkiállapotunkat is el kell tudni mondani Istennek könyv nélkül, saját szavainkkal. Lábtörés után természetes a mankó használata az első lépéseknél, de ha egy életen át mankót akarna használni a beteg, nem örülnék neki. Inkább szeretnék látni, hogy megerősödött és eldobja a mankót.

c) A rendszeres imádkozás is nagyon fontos. Isten a rendnek Istene. Az esti és reggeli áldozásoknak a zsidóknál megvolt a jelentősége. A rendszertelenség a bűn gyümölcse. Senkire nem akarok terhet rakni, csak azt mondom, hogy lelki egészségünk szempontjából nagyon fontos, hogy napi teendőink között a 24. órába a rendszeres imádkozás is be legyen iktatva. Ahogy megvan az étkezés, alvás és munka ideje, úgy az imádkozásé is. Válaszd meg az időt magad, beszélj az Úrral kora reggel, mielőtt bárki mással szót váltanál, aztán ha elvégezted napi munkád és este, amikor minden elcsendesedik körülötted. Forgasd elmédben, hogy az imádság a nap legnagyobb feladata, ne told félre, gyakorold rendszeresen.

d) Szeretném hangsúlyozni, hogy az imádkozásban nagyon fontos a kitartás, az állhatatosság. Ha egyszer elkezdted, ne hagy abba! Néha úgy gondolod, elég a családi áhítatnál mondott közös imádság, nem történik semmi baj, ha a személyes imádságot elhanyagolod. Vagy a testi gyengeség erőt vesz rajtad és azt mondd magadban, most nem érzem jól magam, álmos vagyok, fáradt vagyok, úgy sem tudnék imádkozni. Vagy az értelmetlenség sürget, hogy szabd rövidre az imádságot, mert sok a fontos tennivaló. Az ilyen sugallatok az ördögtől erednek, mert az van emögött, hogy hagyagold el a lelket. Nem azt mondom, hogy mindig hosszan kell imádkozni, csak azt, hogy semmi ürügy révén abba ne hagyj a rendszeres imádkozást. Nem véletlenül mondja Pál apostol: „*Az imádságban pedig állhatatosak legyetek*” (Kol 4:2, 1Thessz 5:7). „*Szüntelen imádkozatok!*” Ez nem állandó térdeplést jelent, hanem olyasmit, mint a folyamatos égőáldozat, aminek a tüze nem alszik ki, mert szüntelen táplálják, vagy mint a vetés és aratás, ami meg nem szűnhet. A reggeli és esti imát össze lehet kapcsolni úgy, hogy napi munkánk végzése közben is fel-felsőhajtunk, mint Nehémiás, miközben Artaxersessel beszélt (Neh 2:4). Az Istennel töltött idő nem vész kárba. Izráel népe nem lett

szegényebb, mikor a hetedik esztendő, a sabbat-évet megtartotta. Egy keresztyén sem lesz vesztes az imára szentelt idő miatt.

e) Az imádság fontos része az őszinteség. Az őszinteség nem hangos kiabálásban nyilvánul meg, hanem a szív igazi érzésében. „*Igen hasznos az igazak buzgósgósos könyörgése*” – nem a rideg, érdektelen vagy álmos imádság. A Szentírás ennek a leckének a megfogalmazására a következő kifejezéseket alkalmazza: „*kiáltani, zörgetni, küzdeni, harcolni*”. Jó példa erre Jákób története, aki azt mondta az angyalnak: „*Nem bocsátok el, amíg meg nem áldasz engem*” (1Móz 32:26). Daniel a másik példa. Ő így könyörgött: „*Uram, hallgass meg, Uram, docsüss meg, Uram, figyelmezz velem! Önmagadért ne fordulj el tőlem, én Istenem!*” (Dán 9:19) Az Úr Jézusról van megírva: „*Testi élete idején könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltással és könnyek között járult az elé, akinek hatalma van arra, hogy kiszabadítsa őt a halálból!*” (Zsid 5:7). Milyen más ez, mint a mi imádságunk. A miénk lágymeleg ehhez hasonlítva. Isten joggal mondhatná nekünk: „*Te nem is gondolod komolyan kérésedet*”. Igazítsuk ki ezt a hibánkat. Zörgessünk hangosabban a kegyelem ajtaján, mint a „Zarándok útja” című könyvben az irgalmasság. Tudatosítsuk magunkban, hogy a rideg, közönyös imádság olyan, mint az égőáldozat tűz nélkül.

f) Az imádság még egy fontos kelléke a hit. Hinnünk kell, hogy amit Isten akarata szerint kérünk, megadatok. Az Úr Jézus világos parancsa így hangzik: „*Valamit könyörgésetekben kértek, mindazt megkapjátok, csak higgyetek!*” (Mk 11:24) Olyan az imádságnál a hit, mint a nyíl hegye, amivel célba talál. Az Isten ígéréteiben való hitre hivatkozva kérjünk. Mondjuk azt: „*Uram, te ezt megígérted és aszerint add meg ezt nekünk*” (2Sám 7:25). Ezt tette Jákób, Mózes és Dávid is. A 119. zsoltár tele van hivatkozással: „*a te szavad szerint*”. Ki kell munkálni, hogy imádságainkra feleletet kapjunk. Nem nyugodhatunk meg addig, amíg nem érkezik válasz. A jeruzsálemi gyülekezet szünet nélkül imádkozott a börtönbe zárt Péterért, mégis amikor az imádságra megérkezett a felelet, alig akarták elhinni (ApCsel 17:15). A keresztyéneknél sokszor hiányzik a felkészültség az imádságra kapott felelet elfogadására. Raill szerint ez a legbiztosabb jele annak, hogy nem vesszük elég komolyan az imádkozást.

g) Határozottság is kell az imádsághoz. Nem dicseme a szokványos imádkozókat. Az imádságban szükség van egy szent határozottságra. Gondoljunk Mózesre, mikor könyörgött, hogy ne törölje el Isten Izráel népét, és azt mondja: „*Miért mondanák az egyiptomiak, hogy vesztükre vitte ki őket az Isten, hogy megölje a hegyek között? Múljk el izzó haragod!*” (2Móz 32:12)! Olyan határozottságról van szó, mint Józsuében is volt, mikor Izráel veresége után így könyörgött: „*Mit teszel akkor a te nagy nevedért?*” (Józs 7:9) Luther határozottsága is figyelemre méltó. Valaki így nyilatkozott az imádkozó Lutherről: „*Micsoda szellemi nagyság – minden megnyilvánulása telve van bizalommal. Olyan tisztelettel követel és kér Istentől, meggyőző reménységgel, mintha csak a barátjával vagy édesatyjával beszélne*”. Ez a határozottság jellemezte a nagy skót férfiút, Bruce-t is a 17. században. Azt mondták róla, hogy „*imádságai a mennybe kilőtt nyilak*”. Félek, hogy belőlünk hiányzik ez a határozottság. Nem fogjuk

fel eléggé a hívők kiváltságát. Nem könyörgünk elég gyakran úgy, ahogy kellene: „Uram, nem a te néped vagyunk-e? Nem a te dicsőségre való lenne a mi szentségünk? Nem a te ügyed az evangélium terjedése?”

h) Az imádság teljességet kíván. Az Úr óvni akar bennünket a farizeus példájával a tettetett, hosszú imádkozástól, és azt parancsolja, hogy imádkozásnál ne ismételgessük a szavakat csak azért, hogy megnyújtsuk az imádkozást. Jézus egy egész éjszakán át társalgott az Atyával, de ez egészen más. Igaz, a mi generációnknál nem kell tartani a hosszú imádkozóktól, inkább attól, hogy röviden vagy egyáltalán nem imádkoznak. Félek, hogy az egyéni áhítatoknál is korlátozott az imádságunk, csak éppen annyira, hogy életjelt adunk magunkról és kész. Úgy néz ki, hogy nem kívánunk semmit Istentől. Nincs megvallani valónk, nincs kérésünk, és nemigen van hála sem a szívünkben. Pedig ez így nincs rendjén. Gyakran hallunk panaszt keresztyének ajkáról, hogy nem jutnak előre, nem növekednek úgy a kegyelemben, ahogy szeretnének. Nem lehet az, hogy nem is igénylik ezt imában Istentől! Talán keveset kérnek s ezért keveset is kapnak. Gyengeségük oka mindenképpen az elkapkodott, megfontolatlan imádságunkban van. Azért nincs erő, mert nem kérjük. Nem Krisztusban van a hiba, hanem bennünk. Az Úr azt mondja: „Nyisd meg a te szívedet, és én betöltöm azt”. Ehelyett mi is úgy teszünk, mint Izráel királya, aki háromszor lötte ki a nyilat, holott ötször vagy hatszor kellett volna (Zsolt 81:10, 2Kir 13:18–19).

i) Fontos feltétele a helyes imádkozásnak a részletezés. Nem lehet általánosságokban beszélni. Részletesen meg kell határozni kérésünket a kegyelem trónjánál. Nem elég általánosságban bevallani, hogy bűnösök vagyunk, hanem néven kell nevezni azt a bűnt, ami lelkiismeretünket terheli. A megszentelődést sem lehet csak úgy általánosítva kérni, tudnunk kell, melyik az a terület életünkben, ahol ez hiányzik. Bajainkat is részletesen le kell írni, úgy, mint Jákob tette, mikor félt Ézsautól. Elmondja Istennek pontosan mi is az, amitől fél. (1Móz 32:11) Ezt tette Eliézer, mikor feleséget vesz urának. Kiteríti Isten elé szívének minden gondolatát pontosan, és elmondja, milyen jelt szeretne (1Móz 24:12). Pál apostol is konkrétan beszél a testében levő tövisről (2Kor 12:8). Ez az igazi hit és bizalom. Higgyük el, hogy semmi sem jelentéktelen Isten előtt! A beteg is részletesen mondja el panaszát az orvosnak. Ne felejtsük el, hogy Krisztus figyelmes hallgatója a vele való társalgásunkban! Ne titkolózzunk előtte!

j) A közbenjáró imádkozás is nagyon fontos. Természetünkön fogva önzők vagyunk, és akkor is hajlamosak vagyunk erre, ha már megtértünk. Csak magunkra gondolunk, a magunk lelki jólétére, lelki problémáira, lelki előmenetelére, és elfelejtkezünk másokról. Ez ellen a hajlandóság ellen harcolni kell, különösen az imádságnál. Nem csak a magunk ügyét kell Isten elé tárnunk a kegyelem trónja előtt, hanem ha kell, az egész világot is. Szívünkben kell hordozni a pogányokat, zsidókat, római katolikusokat, a hívők testületét, a hitvalló protestáns egyházat, az országot, amelyben élünk, a gyülekezetet, amelyhez tartozunk, a családot, amelyben élünk, barátainkat és rokonainkat, akikkel kapcsolatunk van. Ezekért imádkozni kell. Ez a legnagyobb

jótétemény. Az szeret igazán, aki imádkozik értem. Ezzel munkálja lelkem egészségét. A szívünk kitágul az egymás iránti együttérzésben, a gyülekezet hasznára és épülésére. Az evangélium terjesztését az imádság viszi előre. Az teszi a legtöbbet az Úr ügyéért, aki közbenjár imádságban, mint Mózes vagy Józsué. Krisztus mint Főpapunk, népének nevét mellvértjén hordozza az Atya előtt. S ha mi közbenjárunk, szintén ezt tesszük. Micsoda kiváltság ebben is Jézushoz hasonlítani! Ez igazi segítség a lelkipásztornak is. Ha választhatnék gyülekezetet, akkor olyat választanék, ahol imádkozó emberek vannak.

k) A hálaadás is hozzá tartozik az imádkozáshoz. Más dolog kérni Istentől, és más dolog őt magasztalni. Azonban a kettő annyira összefügg a Szentírás tanúsága szerint, hogy nem merem egymástól elválasztani. Nem is igazi imádság, amelyikből hiányzik a hála. Pál apostol nem véletlenül írja: „Hálaadással tárjátok kéréseiteket az Isten elé” (Fil 4:6), „Szüntelen imádkozatok és mindenben hálákat adjatok” (Kol 4:2). Kegyelemből tartatunk meg. Kegyelemből kaptuk az élő reménységet, a világosságot, kegyelemből kaptuk az elhívást, s hogy nem kell leartatnunk a saját útjaink gyümölcsét. Kegyelem, hogy élünk és dicsőíthetjük Istent. Mikor Istennel beszélünk, bizonyára betöltenek minket ezek a gondolatok. Ha imára nyílik ajkunk, nem feledkezünk meg magasztalni az Urat, mert jó, mert örökkévaló a kegyelme. A kiváló szentek mindig hálások voltak. Pál apostol minden levelét hálaadással kezdi. Ha fénykedni akarunk ebben a világban, élesszük fel magunkban a hálaadás lelkét, és törekedjünk arra, hogy imádságaink telve legyenek hálaadással!

l) Az imádságban vigyáznak is kell lenni. A imádság az a terület hívő életünkben, ahol a legnagyobb szükség van a vigyázásra. Itt kezdődik el az igazi hívő élet; vagy tovább fejlődik, vagy visszahanyatlik. Az ember lelkiállapotának fokmérője az imádság tárgya. A lelki élet lüktetése, melyből mindig megállapítható, hogy egészséges-e a keresztyén lélek. Kísérjük éber figyelemmel személyes imaéletünket. A jó ige-hirdetések, lelki olvasmányok, bizottsági ülések nem pótolják az egyéni imádkozást. Légy résen! Figyeld meg jól azt a helyet, társaságot, amely megzavarja szívedet az Istennel való közösségben és megnehezíti számodra az imádkozást! Olyan barátaid legyenek, akik serkentő hatással vannak rád lelkileg, és készítenek az imádkozásra! Az ilyenekhez ragaszkodj!

Ajánlom, hogy ezeket a dolgokat egyénileg fontoljuk meg. Alázattal mondom ezt. Tudom, hogy nekem, magamnak van erre a legnagyobb szükségem. Mivel azonban ezek isteni igazságok, szeretném másokkal is megosztani.

Szeretném, ha a ma élő keresztyének imádkozó emberek volnának. Az egyházak is mind. Szívem egyetlen vágya, hogy ez az írás segítsen nyújtson az imádság lelkének kibontakozásához. Szeretném továbbá, hogy akik eddig nem imádkoztak, most Istenhez kiáltanának, az imádkozók pedig még buzgóbban tennék, és megtapasztalnák, hogy igen hasznos az igazak buzgósgós könyörgése.